

PROF1015: Om observasjon som metode

Observasjon er en av de to forskningsmetodene dere blir introdusert for i PROF1015. Å lære å observere vil hjelpe deg når du skal skifte fokus fra elev- og studentrollen over til en profesjonell lærerrolle. Det å kunne observere egen og andres praksis er et fint verktøy for profesjonell utvikling.

For å observere systematisk kan du benytte observasjonsskjema (se observasjonsskjema i Canvas Du kan også enkelt tegne et skjema i en bok, på et ark eller på pc når du har gjort deg kjent med kategoriene i skjemaet.

Om skjemaet: I kolonnen KL noterer du tidspunkt, i kolonnen TEMA/AKTIVITET fører du opp hvilket tema og/eller læringsaktivitet som foregår. Under OBSERVASJON noterer du det du faktisk ser, uten å tolke eller vurdere som er neste kolonne. I kolonnen TOLKNING skriver du din tolkning eller vurdering av det som skjer. I siste kolonne merket SPØRSMÅL kan du notere det du lurer på, tanker du gjør deg.

Her er et eksempel som kan gi deg noen ideer om hvordan du kan notere:

KL	Tema/ aktivitet	Observasjon	Tolkning	Spørsmål
9.15	Forelesning om observasjon + observasjonsskjema	Universitetslærer foreleser, studentene sitter stille	Studentene virker interesserte i forelesningen	Er de interesserte eller bare trøtte?
9.50	Observasjonsøvelse	Studentene ser video fra klasserom og noterer på utdelte skjema	De har forstått oppgaven siden de noterer	

Forberedelse til observasjon: Når du skal gjøre en observasjon er det viktig at du informerer den eller de du skal observere på forhånd, slik at de er klar over at du går inn i rollen som observatør. Forbered deg ved å finne ut hva som er tema for timen, hva undervisningsopplegget er og noe om lærer/veileders tanker bak opplegget (det siste kan du også finne ut av i etterkant). Finn frem penn og papir slik at du er klar til å ta notater i observasjonsskjemaet. Det kan være lurt å ha flere ark med skjemaet tilgjengelige.

Under observasjonen: Sett deg på et egnet sted i rommet, gjerne lengst bak for å få god oversikt. Du kan bruke koder som for eksempel L for lærer, E for elev osv., det sparer tid. Ikke bruk navn. Noter det du observerer og skriv så mange detaljer som mulig, gjerne sitater dersom du tenker det viktig. Husk anonymisering av elevgruppe, lærer og enkeltelever.

Etter observasjonen: Les gjennom notatene dine, sjekk at de er forståelige og at du har kontroll på kodene du har brukt. Det kan være lurt å skrive en liten logg i etterkant, slik at du får notert egne refleksjoner rundt det du har observert. Det kan også være lurt å snakke med veileder i etterkant slik at du evt. kan samle flere opplysninger, eller få svar på spørsmål du har notert.

Ta godt var på notatene dine, de blir viktig materiale når du skal skrive den obligatoriske oppgaven og semesteroppgaven.

